

ΑΛΓΕΒΡΑ, ΑΣΚΗΣΕΙΣ # 3

Πρόβλημα 1. Για ποιές από τις παρακάτω περιπτώσεις η $\star$ ορίζει διμελή πράξη;. Στην περίπτωση που ορίζεται πράξη εξετάστε αν αυτή είναι προσεταιριστική, αντιμεταθετική και αν έχει ουδέτερο στοιχείο.

- α) Στο σύνολο των ρητών $\mathbb{Q}$ με $a \star b = a + b$
- β) Στο σύνολο των ρητών $\mathbb{Q}$ με $a \star b = \frac{a}{b}$
- γ) Στο σύνολο των φυσικών $\mathbb{N}$ με $a \star b = a^b$
- δ) Στο σύνολο των ακεραίων $\mathbb{Z}$ με $a \star b = a^b$
- ε) Στο σύνολο των ρητών $\mathbb{Q}$ με $a \star b = ab + 1$.
- στ) Στο σύνολο των ρητών $\mathbb{Q}$ με $a \star b = |a|b$.

Πρόβλημα 2. Εστω $\star$ μια (διμελής) πράξη στο σύνολο A η οποία έχει ουδέτερο στοιχείο και για την οποία ισχύει ότι $a \star (b \star c) = (a \star c) \star b$, για κάθε $a, b, c \in A$. Να αποδειχθεί ότι η πράξη $\star$ είναι αντιμεταθετική και προσεταιριστική.

Πρόβλημα 3. Έστω ότι $a^s \equiv 1 \pmod{m}$ και $a^t \equiv 1 \pmod{m}$. Αν $d = \mu.κ.δ.(s, t)$ να δειχθεί ότι $a^d \equiv 1 \pmod{m}$.

Πρόβλημα 4. α) Γράψτε όλα τα μή μηδενικά στοιχεία του δακτυλίου $\mathbb{Z}_{13}$ και δίπλα στο καθένα το αντίστροφό του.

β) Βρείτε τα αντιστρέψιμα στοιχεία του δακτυλίου $\mathbb{Z}_{24}$. Για κάθε ένα από αυτά βρείτε το αντίστροφό του.

Πρόβλημα 5. Να λυθούν οι εξισώσεις:

α) $x^2 - 2x + 2 = 0$ στον δακτύλιο $\mathbb{Z}_6$. (δηλ. να βρεθούν όλα τα $\bar{a} \in \mathbb{Z}_6$ με $\bar{a}^2 - 2\bar{a} + 2 = \bar{0}$).

β) $x^2 + 2x - 2 = 0$ στον δακτύλιο $\mathbb{Z}_6$.

Πρόβλημα 6. Για να βρούμε τις ακέραιες λύσεις τής εξίσωσης $x^3 - 2x^2 - 3x = 0$ δουλεύουμε ως εξής:

$$x^3 - 2x^2 - 3x = 0 \iff x(x - 3)(x + 1) = 0 \iff x = 0, 3, -1.$$

Η παραπάνω παραγοντοποίηση ισχύει και στον δακτύλιο $\mathbb{Z}_{12}$. Όμως η παραπάνω εξίσωση έχει ως λύσεις στον $\mathbb{Z}_{12}$, εκτός των $\bar{0}$, $\bar{3}$, $\bar{-1} = \bar{11}$, και την $\bar{8}$. Μπορείτε να δώσετε μια εξήγηση για αυτό;

Πρόβλημα 7. α) Εστω a ακέραιος αριθμός. Δείξτε ότι το 4 δεν διαιρεί το $a^2 - 2$ ούτε το $a^2 - 3$. (Υπόδειξη: Χρησιμοποιήστε τον τύπο $a \pmod{4} \cdot a \pmod{4} = a^2 \pmod{4}$.)

β) Αν για τον ακέραιο a ισχύει ότι $4|a - 3$ δείξτε ότι δεν υπάρχουν ακέραιοι x, y για τους οποίους έχουμε $x^2 + y^2 = a$.

Πρόβλημα 8. Υπολογίστε τους αριθμούς Euler $\phi(35)$, $\phi(48)$, $\phi(1000)$.

Πρόβλημα 9. α) Βρείτε το υπόλοιπο τής διαίρεσης του 3^{47} με το 23.

- β) Βρείτε το υπόλοιπο τής διαίρεσης του 94^{200} διά 13.
γ) Βρείτε το υπόλοιπο τής διαίρεσης του 7^{1000} διά 24.
δ) Βρείτε το υπόλοιπο τής διαίρεσης του 641^{108002} διά 63.
ε) Βρείτε το τελευταίο δεκαδικό ψηφίο του αριθμού 7^{123} .
στ) Αποδείξτε ότι, για κάθε ακέραιο n , ο αριθμός $n^{37} - n$ είναι πολλαπλάσιο του 383838. (Υπόδειξη: $383838 = 2 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 13 \cdot 19 \cdot 37$.)

Πρόβλημα 10. Έστω p περιττός πρώτος. Αποδείξτε ότι τά μόνα στοιχεία του $\mathbb{Z}_p$, τα οποία έχουν αντίστροφο τόν ευατό τους, είναι τα $1 \bmod p$ και $(p-1) \bmod p$. Βάσει αυτού αποδείξτε ότι $1 \bmod p \cdot 2 \bmod p \cdots (p-1) \bmod p = (p-1) \bmod p$ και αποδείξτε το *Θεώρημα του Wilson*: $(p-1)! \equiv -1 \bmod p$.